

Ofruchy historii

Pismo dla pasjonatów i historyków

Rok III

styczeń 2016

Nr. 1 (16)

Sextus decimus. Kolejny rok za nami. Miejmy nadzieję, że ten będzie lepszy od poprzedniego. Na dobry początek garść informacji ze styczniowej prasy. Zapraszam także do odwiedzenia inhalatorium w Parku Zdrojowym. Jest na co popatrzeć i czym pooddychać.

D. M.

Górnicy "Jastrzębia" otrzymali nową lecznicę. Upośledzony dotychczas pod względem lecznictwa zamkniętego pow. wodzisławski (na 107 tys. mieszkańców przypadało tu zaledwie 100 łóżek szpitalnych) doczekał się wreszcie drugiej lecznicy.

W ubiegłą sobotę otwarto mianowicie w Jastrzębiu-Zdroju nowoczesny szpital o 83 łózkach, urządony kosztem ponad 6 mln. złotych w dwu budynkach powczasowych: "Górnik I" i "Górnik II". Nowy szpital w Jastrzębiu prowadzi oddział chirurgiczno-ortopedyczny i pododdział chirurgii ogólnej. Uruchomiono tu również dwie przychodnie -

chirurgiczną i urazową, a w niedługim czasie otwarta zostanie jeszcze przychodnia stomatologiczna. W uroczystości oddania tego obiektu do użytku, prócz miejscowego społeczeństwa oraz przedstawicieli wodzisławskich władz partyjnych i państwowych, uczestniczyli również: pełnomocnik rządu do spraw ROW inż. Aleksy Sieradzki, zastępca przewodniczącego Prezydium WRN Tadeusz Raczyński i inne zaproszone osoby. Dyrektorem szpitala został dr Jerzy Wagner. Ogółem pracuje tu 6 lekarzy specjalistów.

"Trybuna Robotnicza" nr 23 z 28 stycznia 1963.

Wszystkim moim szanownym Odbiorcom winszuję szczęśliwego

Nowego Roku

**Józef Schrey, skład kolonialny,
Racibórz II.**

Borynia uchwała podatek budynkowy. Borynia należała do nielicznych gmin w powiecie, które nie pobierały dotychczas podatku budynkowego, stanowiącego w budżecie samorządów gminnych poważną pozycję. Obecnie, gdy zachodzi nagląca potrzeba przeprowadzenia remontu dróg gminnych, stan finansowy gminy zaś jest bardzo słaby, uchwaliła rada gminna na ostatnim posiedzeniu pobór podatku budynkowego. Wybrano komisję szacunkową budynków, mających być opodatkowanych, w składzie: naczelnika gminy oraz radnych Krymca, Buchalika, Lipusa i Stroncza. Drogi gminne uchwalono wysypać żwirem z żwirowni gminnej. Wobec potrzeby odnowienia szkoły postanowiono zwrócić się o subwencję na ten cel do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

"Polska Zachodnia" nr 13 z 14 stycznia 1938.

Ś. p. ks. Józef Czernik w Jastrzębiu Górnem. W ub. sobotę wieczorem zmarł po krótkiej chorobie w Jastrzębiu Górnem zaopatrzony św. Sakramentami proboszcz tamtejszy śp. ks. Józef Czernik, przeżywszy 52 lata życia, a 27 lata kapłaństwa. Zmarły duszpasterz, pochodzący z Miedźnej, pow. Rybnicki, zaskarbił sobie sympatje swych parafjan, a w niejednym wypadku służąc im swą radą i chętną pomocą. Przytem znany był jako gorący patriota - Polak. Przed objęciem probostwa w Jastrzębiu śp. ks. Czernik był kapłanem w Mikołowie, gdzie kolegował z

obecnym biskupem częstochowsk. ks. Kubiną, od którego to czasu datowała się ich serdeczna przyjaźń, następnie był kapłanem w Berlinie, proboszczem w Ruptawie i wreszcie od r. 1925 - proboszczem w Jastrzębiu. Światły i uczony kapłan, gorliwy patriota w okresie plebiscytu ks. Czernik jeździł z wykładami społecznymi w ówczesnych uniwersytetach ludowych. Probostwo w Ruptawie za jego rządów było stale odwiedzane przez wszystkie wybitniejsze jednostki inteligencji śląskiej, które pod dachem gościnnego gospodarza szukały towarzyskiej porady i pociechy. Śp. ks. Czernik ufundował srebrny pastorał dla pierwszego biskupa śląskiego, który jest własnością naszej kurji biskupiej. Niech Mu ziemia śląska, którą gorąco ukochał i dla której bez ustanku pracował, lekką będzie!

"Polonia" nr 2614 z 18 stycznia 1932.

7 milionów "Katarzynek". Liczące przeszło 100 lat Uzdrowisko Jastrzębie-Zdrój produkuje wodę stołową "Katarzynka". W br. dostarczy jej 7 mln butelek. Ułatwiająca trawienie jastrzębska "Katarzynka" jest ulubionym napojem osób cierpiących na schorzenia żołądkowe. Lubią ją również załogi robotnicze "gorących" wydziałów produkcyjnych, głównie hutnicy. Uzdrowisko to przysparza sobie sławy również produkcją najlepszej w Europie soli jodowo-bromowej, której źródła i warzelnie znajdują się w Zabłociu i Dębowcu, w powiecie cieszyńskim. Soli tej, o wartości ponad 2 tys. mg jodu w

każdym kilogramie suchej masy, jastrzębskie uzdrowisko zamierza wyprodukować w br. ok. 500 ton. Używana do leczniczych zabiegów balneologicznych i inhalacyjnych, popularna "sól zabłocka" trafia do aptek całego kraju w kilogramowych torebkach polietylenowych. Popyt na ten słony lek, niestety, znacznie przekracza jego podaż.

"Trybuna Robotnicza" nr 23 z 28 stycznia 1975.

Szalona wichura powodem katastrofy kolejowej w rybnickim.

Rybnik, 29 stycznia. W nocy z 28 na 29 bm. szalała nad pow. rybnickim silna wichura, która wyrządziła szereg szkód materialnych. Wiatr pozrywał w kilku miejscach przewody telefoniczne i elektryczne, powywracał słupy telefoniczne i uszkodził dachy wielu domów. Znaczne szkody wichura

wyrządziła w lasach i ogrodach. Na moście między Moszczenicą a Jastrzębiem Zdrojem wichura wyrwała kilka desek z nakrycia mostu i rzuciła je na szyny. Dziś o godz. 6.46 rano, pociąg osobowy nr 913 przejeżdżając przez most najechał na deski, wskutek czego parowóz przednią osią wyskoczył z szyn. Wypadek, na szczęście nie pociągnął za sobą poważniejszych następstw ani też ofiar w ludziach.

"Polska Zachodnia" nr29 z 30 stycznia 1938.

Nowocześnie urządzoną restaurację i kawiarnię na 280 miejsc konsumpcyjnych otwarto niedawno w Jastrzębiu III. Jastrzębska "Hawana" - bo taką nazwę nosi ten okazały lokal - prezentuje się bardzo dobrze. Byłe tak dalej.

"Trybuna Robotnicza" nr 15 z 18 stycznia 1973.

Zawody narciarskie w Jastrzębiu Zdroju!

W niedzielę, dnia 22 stycznia br. odbyły się w Jastrzębiu Zdroju zawody narciarskie, mianowicie bieg terenowy 12 km. dla seniorów, - 6 km. bieg dla młodzieży i konkurs skoków. Zainteresowanie miejscowej i okolicznej ludności było ogromne. Już na godz. przed zawodami panował żywy

**Fertiges Drainmaterial
steht zum Verkauf in der Stegelei des
Dom. Ober-Jastrzemb.**

ruch przed lokalem zbiórki. Zanotowano dużo gości z Rybnika i Wodzisławia. Punktualnie o godz. 10.30 ruszyli junjorzy ze startu. Zaś o godz. 11.10 startowali senjorzy. Pomiędzy nami zawodnicy S. K. N. Katowice, SKN. Rybnik, Harcerze, SMP. Rybnik. Trasa składała się z 2 okrążeń po 6 km. Pierwsze miejsce sanjorów zajął Kuźlik Korneliusz SKN. Katowice w czasie 1.19.50, drugie Sękowski Stanisław Związek Harcerstwa Polskiego w czasie 1.20.25. Z młodzieży zajął pierwsze miejsce Cnota Feliks, w czasie 0.45.23,

drugie Herman Teodor w czasie 0.46.45. obaj z JKN. O godz. 15-ej odbył się konkurs skoków na małej skoczni. Startowało 9-ciu senjorów i 3 junjorów. Skocznia była formalnie obłożona przez ciekawskich. Pierwsze miejsce zajął Herger Ignacy SKN. Rybnik, drugie Sękowski Stanisław Zw. Harc. Polskiego. Po obliczeniu wyników odbyło się rozdanie nagród zwycięzcom. Organizacja zawodów poza małymi brakami bardzo dobra. Należy stwierdzić wielką ruchliwość Jastrzębskiego Klubu Narciarskiego, który stara się przez intensywną propagandę pozyskać sympatyków jak i młodzież miejscową.

"Polska Zachodnia" nr 30 z 30 stycznia 1933.

O wejście do II ligi. Na 6 kolejek przed zakończeniem rozgrywek hokeiści GKS Jastrzębie zapewnili sobie awans do II ligi. W 18 dotychczas rozegranych spotkaniach nie zanotowali porażki, ba!, nie stracili punktu, legitymując się imponującym dorobkiem bramkowym 186-26. Drużynie i trenerom składamy serdeczne gratulacje. "Trybuna Robotnicza" nr 17 z 21 stycznia 1979.

Z Rybnickiego. O aresztowaniu dwu braci Witczaków z Jastrzębia donoszą gazety niemieckie. Podobno w mieszkaniu braci Witczaków znaleziono pewną ilość broni i amunicji, którą skonfiskowano. Zabrano pono także jakieś pisma wskazujące na dalsze osoby; wszystko miało niby dążyć do powstania na Górnym Śląsku. - Ile w tych diniesieniach jest prawdy, nie zdołaliśmy stwierdzić.

"Nowiny Raciborskie" nr 8 z 17 stycznia 1919.

Wyjazd dziewcząt szkolnych do Jastrzębia. We wtorek, 5 bm. wyjeżdża z Katowic 50 dziewcząt szkolnych, zakwalifikowanych przez lekarzy szkolnych do uzdrowisk, na 4-ro tygodniową kurację do miejskiego sanatorium dla dzieci w Jastrzebiu-Zdroju. Rodzice, których dzieci zostały wyznaczone przez Miejski Urząd Opieki Społecznej w Katowicach do Jastrzębia-Zdroju, winni ze swymi dziećmi stawić się w podanym dniu punktualnie o godzinie 11-tej na dworcu w Katowicach, w hali II-giej. "Polonia" nr 4388 z 1 stycznia 1937.

Okruchy historii – pismo dla pasjonatów i historyków

Redaktor naczelny – Dariusz Mazur

Anons:

„Nowiny Raciborskie” nr 1 z 2 stycznia 1915. (strona 1)

„Rybniker Kreisblatt” nr 2 z 14 stycznia 1893. (strona 3)